ČESKÁ REPUBLIKA

# ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **JUDr. R. L.,** proti žalované: **Česká advokátní komora,** se sídlem Národní třída 16, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 11. 2017, č. j. 3 Ad 19/2017 - 38,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

## Odůvodnění:

### I.

[1] Žalobci byla rozhodnutím kárného senátu České advokátní komory (dále jen „žalovaná“) ze dne 21. 2. 2014, č. j. K 95/2011, uložena pokuta ve výši 5 000 Kč za kárné provinění založené porušením § 16 odst. 2 a § 17 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve spojení s čl. 4 odst. 1 a čl. 9 odst. 4 Pravidel profesní etiky. Rozhodnutím odvolacího kárného senátu žalované ze dne 3. 11. 2016, č. j. K 95/2011, bylo žalobcovo odvolání proti rozhodnutí kárného senátu žalované zamítnuto.

### II.

[2] Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Praze. Poté, co byla věc postoupena Městskému soudu v Praze, požádal o osvobození od soudních poplatků s odůvodněním, že se nachází v tíživé sociální a finanční situaci a je již více než rok v dočasné pracovní neschopnosti, což doložil rozhodnutím o dočasné pracovní neschopnosti vystaveným dne 16. 5. 2016. Na výzvu soudu pak žalobce v *Prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech* (dále „prohlášení“) uvedl, že je proti němu vedeno exekuční řízení, více než rok je v pracovní neschopnosti, nemá žádné příjmy ani majetek a jeho měsíční výdaje na sociální a zdravotní pojištění činí 2 120 Kč. Na výzvu městského soudu, aby svá tvrzení uvedená v prohlášení doložil, žalobce reagoval podáním,

v němž uvedl, že jeho běžné a osobní náklady hradí v plném rozsahu jeho bývalá manželka, se kterou nemá společnou domácnost, částečně také jeho dcera. Dále dodal, že vzhledem ke svému zdravotnímu stavu není schopen vykonávat žádnou výdělečnou činnost.

[3] Městský soud v záhlaví uvedeným usnesením o žalobcově žádosti rozhodl tak, že mu osvobození od soudních poplatků nepřiznal. Městský soud konstatoval, že břemeno tvrzení o nepříznivé majetkové situaci a povinnost toto tvrzení prokázat tíží výlučně žadatele o osvobození; soud tudíž nemá z vlastní iniciativy vyhledávat skutečnosti, které by žádost o osvobození od soudních poplatků odůvodňovaly. Žalobce přitom i přes výzvu soudu doložil pouze rok staré rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, ze kterého však ani nevyplynulo, zda pracovní neschopnost stále trvá, nedoložil ani výši nemocenského. I s ohledem na žalobcovo vysokoškolské právnické vzdělání mu přitom mělo být zjevné, jaké skutečnosti a jakým způsobem měl doložit. Protože tak však neučinil, městský soud dospěl k závěru, že žalobce nesplnil předpoklady pro osvobození od soudních poplatků.

## III.

[4] Proti usnesení městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost. V ní uvedl, že jednoznačně prokázal, že se nachází v tak tísnivé finanční situaci, že je v podstatě odkázán na svou bývalou manželku. Tato skutečnost podle stěžovatele nepochybně vyplývá z jeho zdravotního stavu, neboť je již od 16. 5. 2016 doposud v pracovní neschopnosti a není schopen vykonávat výdělečnou činnost. Rozhodnutím městského soudu tak bylo stěžovateli znemožněno domáhat se svých práv u soudu, a proto navrhl jeho zrušení, přiznání osvobození od soudních poplatků pro řízení před městským soudem a zároveň požádal o osvobození od soudních poplatků pro řízení před Nejvyšším správním soudem.

## IV.

[5] Nejvyšší správní soud předně podotýká, že v souladu se závěry usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, publ. pod č. 3271/2015 Sb. NSS, není podání kasační stížnosti proti usnesení o neosvobození od soudních poplatků spojeno s poplatkovou povinností ani s povinným zastoupením advokátem. O stěžovatelově žádosti o osvobození od soudních poplatků pro řízení o kasační stížnosti proto Nejvyšší správní soud nerozhodoval.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Předmětem kasační stížnosti je, zda stěžovatel v řízení před městským soudem unesl břemeno tvrzení a břemeno důkazní stran skutečností rozhodných pro osvobození od soudních poplatků.

[9] Nejvyšší správní soud se předmětnou právní otázkou (nadto ve vztahu ke stejným účastníkům řízení a stejným skutkovým okolnostem) již zabýval. Rozsudkem ze dne 11. 1. 2018, č. j. 7 As 393/2017 - 11, zamítl kasační stížnost stěžovatele směřující proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 11. 2017, č. j. 3 Ad 20/2017 - 43, kterým nebylo stěžovateli stejně jako v nyní projednávané věci přiznáno osvobození od soudních poplatků. Závěry uvedeného rozsudku je nutno vztáhnout i na nyní projednávanou věc (vedenou pod sp. zn. 7 As 392/2017). Tato věc se jak z hlediska účastníků řízení, tak i z hlediska rozhodné právní otázky, skutkových okolností a obsahu kasační stížnosti shoduje s věcí posuzovanou pod sp. zn. 7 As 393/2017, přičemž zdejší soud neshledal důvod předložit věc rozšířenému senátu zdejšího soudu (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 1. 2011, č. j. 1 Afs 27/2009 - 98; nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2009, č. j. 1 Afs 140/2008 - 77, ze dne 30. 6. 2016, č. j. 4 Afs 65/2016 - 33).

[10] Podle názoru Nejvyššího správního soudu městský soud při posuzování stěžovatelovy žádosti o osvobození od soudních poplatků vycházel jak ze znění § 36 odst. 3 s. ř. s. („*Účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky*…“), tak z relevantní judikatury Nejvyššího správního soudu, podle které břemeno tvrzení a břemeno důkazní tíží žadatele o osvobození a soudu nepřísluší tuto činnost vykonávat za žadatele (rozsudek ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Azs 343/2004 - 50, publ. pod č. 537/2005 Sb. NSS) a neúplnost tvrzení zároveň vylučuje, aby bylo žádosti vyhověno (rozsudek ze dne 26. 8. 2009, č. j. 1 As 39/2009 - 88, publ. pod č. 1962/2010 Sb. NSS). S těmito podmínkami pro osvobození od soudních poplatků stěžovatel nikterak nepolemizuje, předmětem posouzení je tak pouze skutečnost, zda stěžovatel unesl břemeno tvrzení a břemeno důkazní, či nikoliv.

[11] Stěžovatel ke své žádosti o osvobození od soudních poplatků přiložil toliko kopii rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti. Na výzvu městského soudu, který stěžovateli zaslal k vyplnění výše zmiňované potvrzení, stěžovatel toto potvrzení zaslal soudu prakticky nevyplněné. Uvedl v něm pouze to, že finančně závisí na JUDr. M. L., že nevlastní žádný movitý ani nemovitý majetek, že je proti němu vedeno exekuční řízení a více než rok je v pracovní neschopnosti. Nejvyšší správní soud má, shodně s městským soudem, za to, že stěžovatel tímto způsobem neunesl svou povinnost tvrzení a břemeno důkazní. Stěžovatel v prvé řadě ponechal podstatnou část potvrzení prázdnou; konkrétně totiž neuvedl výši ani svých měsíčních příjmů (z nemocenského, od bývalé manželky), ani výdajů (nájem a další měsíční náklady), vyjma výdajů na sociální a zdravotní pojištění. Žádnou z těch několika mála skutečností, které stěžovatel tvrdil, navíc žádným způsobem nedoložil, a to ani na opakovanou výzvu městského soudu.

[12] Žadatelé o osvobození od soudních poplatků jistě nemusejí soudům poskytovat přehled o každém, byť sebemenším příjmu, výdaji či majetku. Zároveň je však jejich povinností soudu poskytnout dostatek informací na to, aby si soud mohl učinit řádný úsudek ohledně celkových poměrů žalobce a případné osvobození také řádně odůvodnit. Stěžovatelova žádost ani potvrzení však dostatečnou oporu pro osvobození od soudních poplatků neposkytovaly. Stěžovatel ostatně svá tvrzení podrobněji nekonkretizoval a nedokládal ani v kasační stížnosti, ani zde nepolemizoval se zjištěními městského soudu. Městský soud proto při posouzení této žádosti nepochybil a rozhodl v souladu se zákonem.

[13] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[14] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

**P o u č e n í :** Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. února 2018

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu